

Undervisning på Den dansk-franske Skole

Årlig Evaluering
2014-2015
Rev. 1

Den dansk-franske Skole
www.ecolefrancodanoise.dk
Tagensvej 188
2400 København NV

Oversigt

1	Resumé.....	3
2	Skolens historie og motivationen bag.....	4
3	Identitet.....	4
4	Samspillet mellem personlig og faglig udvikling.....	5
5	Den fælles model.....	7
6	Model for den personlige udvikling.....	8
7	Model for den faglige udvikling og evaluering.....	10
7.1	Sprog og interaktion.....	11
	Dansk.....	11
	Fransk.....	12
	Kinesisk, engelsk og tysk.....	13
7.2	Matematik.....	13
7.3	Etik og livsanskuelse.....	15
7.4	Natur, teknik, miljø og IT.....	15
7.5	Ildræt og sundhed.....	17
7.6	Kunst og kultur.....	18
8	Læreplaner og Arbejdspakker.....	19
9	Lærerens rolle i den vidensosmotiske proces.....	19
9.1	Høje Forventninger.....	20
9.2	God Stemning.....	20
9.3	Struktureret undervisning.....	20
9.4	Fokus på forståelse.....	20
9.5	Klasseledelse.....	20
9.6	Feedback.....	20
10	Evaluering af lærernes funktioner.....	21
10.1	Høje forventninger.....	21
10.2	God stemning.....	21
10.3	Struktureret undervisning.....	21
10.4	Fokus på forståelse og sammenhænge	21
10.5	Klasseledelse.....	22
10.6	Feedback.....	22
11	Punktevalueringer.....	23
11.1	Punktevaluering af skolens motivationscentrerede undervisningskoncept 2012-04-12	23
11.2	Tværfaglig undervisning med computeranimationer - punktevaluering 2012-02-05.....	26
11.3	Hvad man dog ikke kan med guldmønter - punktevaluering 2012-01-05.....	31
12	Sammenfatning.....	35
A	Appendix.....	36
A.1	Eksempel på test (Matematik, 3. klasse).....	36
A.2	Eksempel på arbejdspakker.....	38
A.3	Regler for skolens daglige virke.....	39

1 *Resumé*

Efter at have fungeret i snart fem år, hvoraf et som tilskudsberettiget, præsenterer Den dansk-franske Skole hermed sin årlige evaluering af sin undervisning og virkemåde. Skolens kernetanke var og er at kombinere styrkerne fra de dansk og franske skolesystemer og dermed opnå et helt tredje system, som skulle være bedre egnet til fremtidens forventeligt globaliserede innovationssamfund.

Selvom der findes kvantitative elementer i evalueringen, er den overordnet at betragte som værende kvalitativ. Årsagen er, at det ikke ville give mening at forsøge at ensidigt kvantificere noget så foranderligt og underfundigt som menneskelig læring og forståelse, og i særdeleshed ikke når det drejer sig om børn.

I denne rapport præsenteres evalueringen af undervisningen dels opdelt per fag, dels i form af narrativer, som løbende har været publiceret på skolens blog. Derudover beskrives rammerne for den løbende evaluering af lærernes virke, og rammerne for den årlige evaluering af børnenes personlige udvikling.

Skolens fokus har været at skabe et miljø for optimal alsidig personlig og faglig udvikling for alle de involverede aktører.

Er det lykkedes?

Hvis det at færdes og udvikle sig i et miljø af glade, nysgerrige, empatiske, respektfulde, dygtige, forskellige og begejstrede medmennesker er det afgørende, så er det.

Derudover løfter skolen en anselig inklusionsopgave, idet fem af børnene – og dermed over 15%, har særlige behov.

2 Skolens historie og motivationen bag

Den dansk-franske Skole har fungeret siden august 2010. Den blev stiftet af et dansk-fransk forældrepar som ønskede, at deres børn skulle mestre både fransk og dansk på modersmålsniveau, dette ved hjælp af en primært nordisk inspireret pædagogik. Den tæller idag 33 elever, 4 lærere samt en deltids skoleleder. Den overvejende andel af børnene har dansk som modersmål og 9 af børnene har en dansk-fransksproget familiebaggrund.

Derudover har skolen et tæt praksissamarbejde med Den dansk-franske Børnhave, som tæller 21 børn.

3 Identitet

- *aldersintegreret, multikulturel, partipatorisk*

Etableringen af en ny skole gav mulighed for at tænke skolens grundlag grundigt igennem, kombinere styrkerne fra det franske og det danske system, og introducere nye værktøjer, undervisningsprincipper mm. efter behov.

Skolen har således fra sin oprindelse haft en ambition om:

*at give børnene de bedste muligheder
for at begå sig i fremtidens innovationssamfund*

dette ved at skabe et miljø af dynamiske mennesker, der sikrer den enkeltes ret og pligt til at drive sine talenter til deres fulde potentiale. At dyrke det sociale og faglige kompetencesæt der kræves for at kunne indgå i og bidrage til dette miljø, anser vi som værende det centrale element i skolens virke, og den bedst tænkelige start til et livslangt læringsforløb.

Undervisningen foregår således individuelt interesse- og niveaudifferentieret og der arbejdes målrettet på at holde motivationsniveauet og engagementet højt. En forudsætning for at det kan lade sig gøre er dels, at der kan rekrutteres og fastholdes en lærerstab med excellente faglige og sociale kvalifikationer, dels at der integreres input fra miljøet udenfor skolen. Netop denne integration af skolen i det omgivende samfund var rationalet bag etableringen af *Støttegruppen*. Støttegruppen består af en række personer, der interesserer sig for skolens udvikling og lejlighedsvis bidrager fagligt og/eller socialt.

Arbejdet på skolen foregår enten individuelt eller i teams, der dynamisk opstår afhængig af interesser og behov. Der er således ikke nogen aldersbaseret klasseopdeling. Til gengæld anvendes aldersklassespecifikt undervisningsmateriale (Sigma-serien, Skriftlig for første, Pirana, diverse børnelæsningsbøger m.fl.), dels fordi det er det, der findes, og dels for at garantere at

undervisningen tilfredsstiller minimumskravene i Fælles Mål.

Som skolens navn antyder, er skolen bikulturel dansk-fransk. Undervisningssproget er dansk. Der undervises i fransk allerede fra børnehaven ud fra en hypotese om, at børns evne til at tilegne sig fremmedsprog forbedres hvis de eksponeres overfor disse sprog i en tidlig alder. For de børn, der har både dansk og fransk som modersmål er målsætningen således, at de fagligt som minimum skal være på niveau med jævnaldrende elever i det franske skolesystem.

Vi opfatter fransk og dansk kultur som værende to interessante og rige kulturer, men også komplementære. Begrebet *excellence* er centralt for fransk kultur og undervisning. Det udtrykker et højt forventningsniveau, grundighed, omhu og en generelt struktureret og metodisk tilgang til tingene. Begrebet har ikke nogen direkte oversættelse til dansk.

Begrebet *tryghed* er karakterisk for de nordiske kulturer og kan ikke oversættes til fransk. Tryghed er en forudsætning for opbygningen af selvværd, tillid, gode menneskelige relationer og god stemning, men også for udviklingen af selvstændighed og engagement.

Fremtidens samfund forventer vi vil blive kendetegnet ved en høj grad af innovation og forandring. Skolens pædagogiske udgangspunkt er således en Freinet-pædagogik, som er en tidlig version af den eksperimenterende, nysgerrighedsdrevne, "famlede" tilgang til læring, der er en forudsætning for nyskabelse. Freinet-pædagogikken er således også et opgør med den rationaliserings- og industrialiseringsmentalitet, der historisk set har kridtet banen for den traditionelle skole.

Mere nutidig inspiration henter vi i bl.a. det finske skolesystem, dels fordi det værdimæssigt ligger meget tæt på det danske, dels fordi det internationalt er anerkendt som særligt velfungerende [PISA].

Det bærende element i skolens pædagogik er den sociale gruppe af børn, lærere og forældre og dennes opbygning af en skolekultur. Kulturen tager udgangspunkt i, at man lærer bedst når man lærer af hinanden. Det er således en målsætning af skabe en selvstændigt fungerende klasse, et demokratisk samfund i miniaturestørrelse så at sige, hvor de ældre/dygtigere hjælper dem, der har brug for det.

4 Samspillet mellem personlig og faglig udvikling

- det er sjovere, når man kan

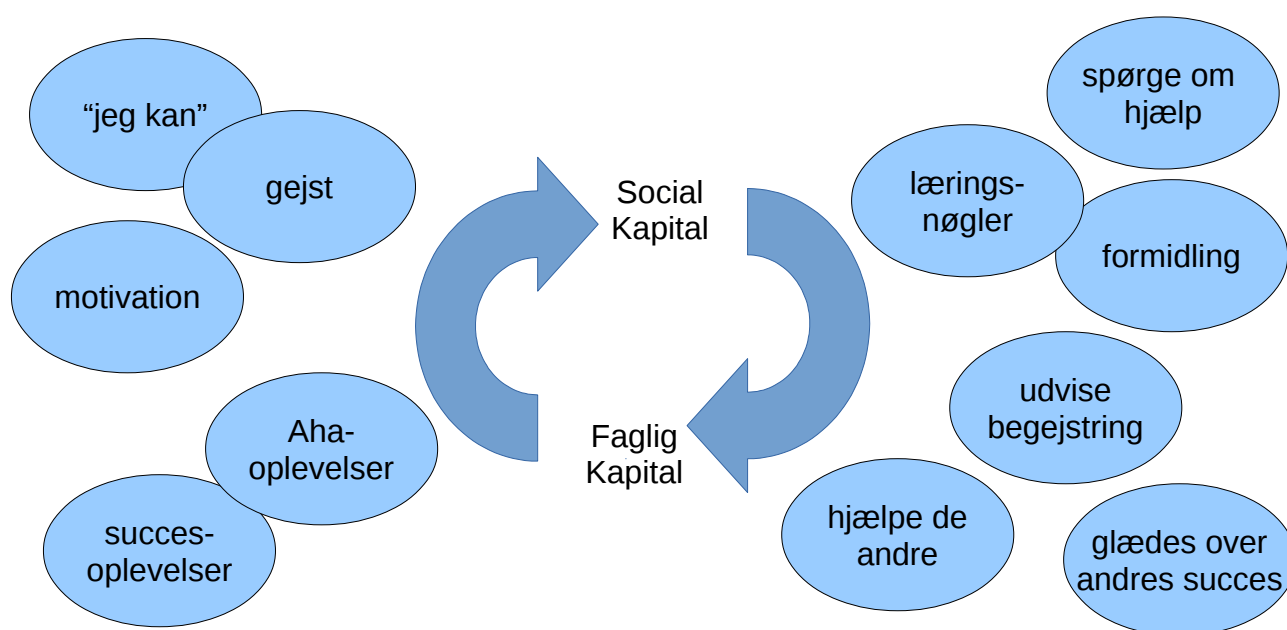
På skolen opfatter vi den personlige og den faglige udvikling som værende ikke kun gavnlige for hinanden, men egentligt nødvendige.

Læringsmiljøet på skolen består af en gruppe levende mennesker, der indgår i mange forskellige, ofte komplekse relationer og lærer af og med hinanden.

At kunne navigere i dette komplekse sociale rum, være i stand til at modtage og videreformidle viden, sprede god stemning, skabe gejst og motivere er afgørende også for den faglige læring.

Omvendt giver faglig dygtighed succesoplevelser, en følelse af at kunne, som igen nærer miljøet med glæde og gejst. At hjælpe hinanden leder til fælles succesoplevelser, som igen styrker de sociale bånd.

En social kompetence, som vi lægger særlig vægt på er, at kunne glædes over andres succes. Dette kræver en aktiv indsats fra lærernes side, da den naturlige individuelle succesopfattelse som regel foregår relativt til det umiddelbare nærmiljø. Med andre ord har ens egen succes tendens til at blive opfattet som værende ækvivalent med den andens fiasko. En sådan jantelovsmekanisme er i sagens natur ikke fremmede for gruppens hverken personlige eller faglige udvikling.

Måden at omgå denne forholdsvis hyppigt forekommende mekanisme på er:

- at man i gruppen eksplicit diskuterer og beslutter sig for, hvordan man håndterer de andres succes
- absolut succesopfattelse, dvs. relatere succes'er til hvad der er globalt gældende i samfundet og i verden, ikke kun hos naboen
- opfatte den dygtigere som en kilde til læring
- opfatte den dygtigere som en hold-medspiller

I denne sammenhæng er det værd at bemærke, at skolens aldersintegrerede organisering gør det uhensigtsmæssigt for børnene at positionere sig stift hierarkisk ift. hinanden. Dette giver det enkelte barn en stor frihed ift. fortolkningen af de andres succeser.

5 Den fælles model

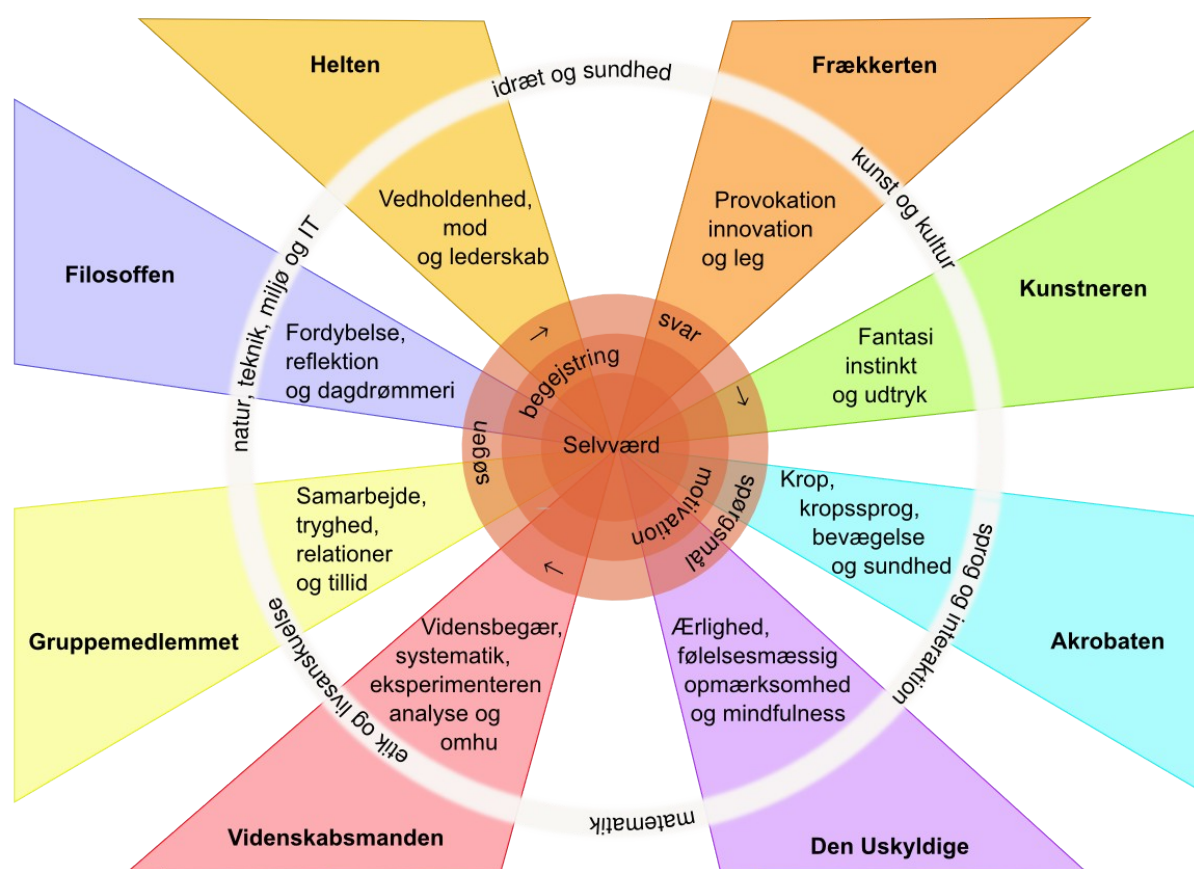
Det fokus der er på en alsidige personlig udvikling, mener vi er en af de store styrker i den nordiske uddannelsesmodel. Ved at sikre selvværd, tillidsrelationer, motivation, skabes således den livsenergi, der er nødvendig for at drive nysgerrigheden og læringen.

Men den alsidige personlige udvikling finder ikke kun sted i børnehaven. Den finder også sted i skolen, og senere - faktisk hele livet. Derfor mener vi, at det er vigtigt at have fokus på den personlige udvikling under hele forløbet. Skolens model for personlig udvikling er således fælles for børnehaven og skolen.

Omvendt anvendes skolens faglige udviklingsmodel også for børnehavebørnene. Børn er naturligt nysgerrige og stiller spørgsmål, der fortjener nogle velfunderede svar. Et sådant svar kræver ofte en høj faglighed, f.eks. af teknisk, filosofisk, naturvidenskabelig, samfundsvidenskabelig art m.fl.

Skolens virke er således struktureret omkring en fælles model, fælles for personlig/social og faglig udvikling, og fælles for børnehaven og skolen. Modellen er inspireret af Københavns Kommunes "Pædagogisk Perspektivplan" [PP2009], af Børne- og Undervisningsministeriets "Fælles Mål" samt af den såkaldte Blueschools model for personlig og faglig udvikling. Derudover er den siden skolens start i august 2010 løbende blevet modnet og udvidet.

En grafisk repræsentation af modellen er vist nedenfor.

Billedet søger at illustrere, hvordan mennesket med sin livsenergi (centrum) og sit alsidige

personlige potentiale (strålerne) udfylder rummet, forstærket af den faglige træning (den ydre cirkel) og definerer således sin identitet.

6 Model for den personlige udvikling

- "tryghed" - et nordisk begreb

Den personlige udvikling for skolens sociale gruppe som helhed, dvs. for alle børn/elever, lærere og andre associerede personer, kan sammenfattes til følgende formulering fra Dagtilbudsloven:

Formål for dagtilbud

§ 7. Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Stk. 2. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns alsidige udvikling og selvværd samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Stk. 3. Dagtilbud skal fremme børns læring og udvikling af kompetencer gennem oplevelser, leg og pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, der giver børn mulighed for fordybelse, udforskning og erfaring.

Stk. 4. Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Stk. 5. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre en god overgang til skole ved at udvikle og understøtte grundlæggende kompetencer og lysten til at lære. Dagtilbud skal i samarbejde med skolerne skabe en sammenhængende overgang til skole og fritidstilbud.

Som den centrale forudsætning for menneskets personlige udvikling finder vi således opbygningen af *selvværd*, som igen forudsætter omsorg og trygge rammer.

Ved at opretholde et miljø af leg, livsglæde og anderkendelse fremmes lysten til at lære, og lysten

til at udvikle sig alsidigt.

Følgende uddrag af [PP2009] beskriver skolens opfattelse af selvværd:

Ved selvværd forstås en grundlæggende tilstand, hvor barnet udvikler tillid til egen formåen, og har en følelse af, at "jeg er noget værd". Børns trivsel og livsglæde er det bedste fundament for deres udvikling og selvværd.

Børns trivsel fremmes:

- Hvor barnet generelt oplever, at personalet viser omsorg, lytter til barnet og respekterer dets mening.
- Hvor barnet oplever retten til at være forskellig fra andre og stadig blive respekteret som en unik personlighed.
- Hvor personalet understøtter barnet i at udtrykke sine behov og følelser og er åben overfor barnets egne oplevelser, erfaringer og ytringer.
- Hvor barnet bliver set, hørt og forstået ud fra de følelser, den virkelighed og de intentioner, det har.
- Hvor personalet tildeler barnet indflydelse og medbestemmelse i hverdagen alt efter alder og udvikling.
- Hvor barnet generelt oplever tryghed, herunder at det kan få hjælp og støtte.
- Hvor barnets trivsel og sundhed understøttes via indsatser på områderne mad, måltider, bevægelse samt hygiejne.
- Hvor personalet møder barnet med positive forventninger og støtter det i at få indflydelse på eget liv i dagtilbuddet.
- Hvor barnet får mulighed for at opleve ro og fordybelse i dagligdagen

For at konkretisere arbejdet med den alsidige personlige udvikling har skolen udviklet sin egen model, inspireret af "The Blue School". Skolens tilpassede og udvidede model dækker bl.a. Dagtilbudsloven temaliste for læreplaner:

- 1) Alsidig personlig udvikling.
- 2) Sociale kompetencer.
- 3) Sproglig udvikling.
- 4) Krop og bevægelse.
- 5) Naturen og naturfænomener.
- 6) Kulturelle udtryksformer og værdier.

Denne konkretisering udgør et vigtigt værktøj for underviserne. Den tillader både et systematisk og et mere improviserende arbejde med den personlige udvikling, dels i det daglige, hvor de

pædagogisk tilrettelagte aktiviteter løbende relateres til modellen, og dels ifm. evalueringer, typisk halvårlige, hvor der gøres status på hvert af udviklingsområderne.

Skolens model for personlig udvikling lægger op til, at der arbejdes med 8 facetter af barnets personlighed. Disse er opsummeret i nedenstående tabel:

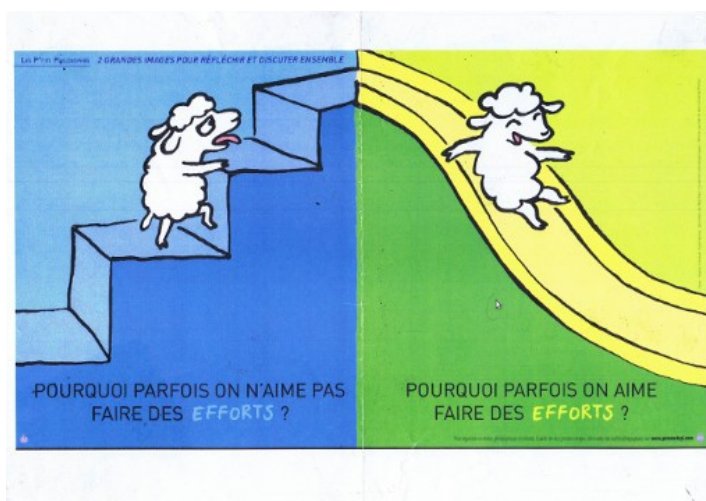
Facette	Karakteristikker
Helten	Vedholdenhed, mod og lederskab
Frækkerten	Provokation, innovation og leg
Kunstneren	Fantasi, instinkt og udtryk
Den Uskyldige	Følelsesmæssig opmærksomhed, ærlighed og mindfulness
Gruppemedlemmet	Samarbejde, tillid, relationer og tryghed
Videnskabsmanden	Vidensbegær, systematik, eksperimenteren, analyse og omhu
Akrobaten	Krop, kropssprog, bevægelse og sundhed
Filosoffen	Fordybelse, refleksion, dagdrømmeri

7 Andre modeller

Af andre nævneværdige modeller, som bruges i praksis på skolen bør nævnes “det-er-sjovere-når-man-kan-modellen” og “relativ vs. absolut succesopfattelsesmodellen”.

7.1 Det-er-sjovere-når-man-kan-modellen

Modellen går ud på, at hvis man virkelig vil have det sjovt, skal man mestre noget. Konceptet er illustreret ved følgende tegning:

7.2 Relativ vs. Absolut succesopfattelse

En social kompetence, som vi lægger særlig vægt på er, at kunne glædes over andres succes. Dette kræver en aktiv indsats fra lærernes side, da den naturlige individuelle succesopfattelse som regel foregår relativt til det umiddelbare nærmiljø. Med andre ord vil ens egen succes ud fra en lokal betragtning opfattes ækvivalent med den andens fiasko, jf. det gamle mundheld "egen succes er godt, men andres fiasko er skam heller ikke at foragte".

En sådan jantelovsmekanisme er i sagens natur ikke fremmede for gruppens hverken personlige eller faglige udvikling.

Måden at omgå denne forholdsvis hyppigt forekommende mekanisme på er:

- at man i gruppen eksplicit diskuterer og beslutter sig for, hvordan man håndterer de andres succes
- absolut succesopfattelse, dvs. relatere succes'er til hvad der er globalt gældende i samfundet og i verden, ikke kun hos naboen
- opfatte den dygtigere som en kilde til læring
- opfatte den dygtigere som en hold-medspiller

I denne sammenhæng er det værd at bemærke, at skolens aldersintegrerede organisering gør det uhensigtsmæssigt for børnene at positionere sig stift hiærarkisk ift. hinanden. Dette giver det enkelte barn en stor frihed ift. fortolkningen af de andres succeser.

8 Erfaringer med pædagogikken

Vi har erfaret, at man ved hjælp af nogle enkle principper hurtigt kan etablere et velfungerende, rummeligt og udviklende miljø. Og når børnegruppen først fungerer, er det noget nær den bedste oplevelse man kan få.

Her følger de vigtigste praktiske principper vi anvender.

8.1 Etablere relationer

Den måske vigtigste forudsætning for, at få en børnegruppe til at fungere er, at man som voksen formår at få skabt en relation til det enkelte barn. Hvad betyder det? Det betyder, at man sammen med barnet etablerer et gensidigt forhold, hvor man har vænnet sig til at lytte og forstå hinanden. F.eks. bør det ikke være nødvendigt at sige tingene mere end een gang - er man nødt til det, er der noget, der ikke fungerer. Det kan f.eks. være, at man ikke formår at aflæse børnenes parathed.

En enkel teknik til at oparbejde et forhold til det enkelte barn er, at sætte sig i barnets øjenhøjde, etablere øjenkontakt, og derefter opretholde kontakten under hele samtalen. Det kan godt tage lidt tid og kræve lidt tålmodighed i begyndelsen, men det er investeringen værd.

En anden enkel teknik går ud på at stille kontrolspørgsmål efter beskeden, så man sikrer sig, at barnet har lyttet og forstået.

8.2 Aftaler

Et andet vigtigt begreb at introducere i børnegruppen er aftalebegrebet. Det giver børnene mulighed for indbyrdes at afstemme forventninger, foregribe konflikter - og i tilfælde af konflikt giver det den voksne et uundværligt værktøj til at løse konflikten på retfærdig vis.

En særligt nyttig aftale er "Jeg lytter til dig - du lytter til mig"-aftalen, som er grundlæggende for den gode kommunikation og den gode relation. I samme dur gælder det, at man ikke afbryder hinanden og det kan i lidt større grupper være nødvendigt at styre ordet med håndsoprækning. Her er det særligt vigtigt at ordstyreren, som regel en voksen, er meget omhyggelig med at give ordet til dem, der har rakt hånden op.

8.3 Regler, anerkendende retfærdighed og medejerskab

Mere generelt kan man sige, at det at have formuleret nogle regler for gruppen fjerner meget spænding. Et sådant regelsæt kan med fordel formuleres i fællesskab, f.eks. ved at reglerne vedtages ved afstemning/håndsoprækning. Det giver det enkelte gruppemedlem en medejerskabsfølelse, dels fordi pågældende har mulighed for selv at foreslå regler, på samme vilkår som alle andre, dels fordi man har været med til at vedtage dem. Når man først har etableret reglerne, skal man mene dem alvorligt. Her er det den voksnes rolle at sørge for at retfærdigheden opretholdes - man er som voksen nødt til at anerkende de små detaljer, som kan være vigtige for det enkelte barn, og løse konflikter, således at børnene (også) synes, at det er retfærdigt.

8.4 Støj og ro

En regel, der er særligt gavnlig for det sociale og faglige miljø er, at der skal være ro i lokalet, i hvert fald indendørs. Børn kan sagtens være rolige - ofte har de faktisk bedst, når der ikke er for meget støj omkring dem. Arbejdsmiljømæssigt er det jo også klart at foretrække for alle, børn som voksne.

Når støjniveauet er under kontrol, er det meget lettere at holde følingen med gruppen. F.eks. stikker gråd og andre begyndende krisetoner meget tydeligt ud. Har man i det rolige miljø trænet sit øre i at opfange de subtile signaler, kan man således meget tidligt foregribe konflikter og kriser, før de reelt opstår.

Et højt støjniveau i gruppen kan være et symptom på, at gruppens medlemmer ikke har for vane at lytte til hinanden og kæmper om talletiden ved at tale højt.

8.5 Høje forventninger

Det at have høje forventninger er kendt for at være en forudsætning for god undervisning. Mennesker har det med gøre det, man forventer af dem. Så kan man lige så godt forvente noget godt og udviklende. At alle forventningerne ikke nødvendigvis er realistiske er knap så vigtigt - bare man løbende gør det klart for barnet, at man også en gang imellem stiller sådanne "bonusforventninger" op.

8.6 Gøre tingene færdige

Et meget strukturerende princip for børnenes aktivitet er, at man stiller krav til, at de gør den opgave de havde sat sig for færdig. Det giver nogle lange selvstændige forløb for det enkelte barn - nogle solide succesoplevelser som er så meget desto mere tilfredsstillende.

8.7 Hjælpe de andre - social kapital

En anden strukturerende mekanisme er, at vænne børnene til at hjælpe hinanden. Dels tager det rent praktisk en del af opmærksomhedstrykket fra den voksne, dels får børnene opbygget relationer indbyrdes, som igen bidrager til, at gruppen er velfungerende.

8.8 Hold styr på, hvad den enkelte er i gang med

Har man først med en velfungerende gruppe børn at gøre, kan man bruge sin energi på at vejlede det enkelte barn. Her er det vigtigt at holde fingeren på pulsen med, hvad det enkelte barn laver af aktiviteter, give feedback på det, og foreslå mulige næste skridt. Her kan man med fordel anvende et projektstyringssystem (f.eks. Trac), men et hæfte eller en mappe kan også gøre det. Er man flere om at varetage gruppen bruges mappen som en slags "stafet". Et praktisk værktøj i denne sammenhæng er, at få børnene til at lave præsentationer. På den måde får børnene selv tydeligt udtrykt, hvad de laver, og kan efterfølgende få feedback fra børn og voksne.

8.9 Børn har brug for at teste

Vær opmærksom på, at børn ofte har brug for at teste. Det er en helt naturlig og sund opførsel, at afsøge det rum man kan bevæge sig indenfor. Det er her den voksnes ansvar at sørge for at det rum er klart defineret, og klart give udtryk for, når en grænse er overskredet.

8.10 Gentagelse gør mester

Hjernen bearbejder hver dag enorme mængder information - og smider langt det meste væk. En af de enkle og effektive måder, den adskiller væsentligt fra uvæsentligt er, kun at gemme det der

gentager sig. Dukker noget ikke op igen, var det jo nok ikke så vigtigt. Den mekanisme kan man bruge, når man underviser - gentag det vigtige, og det vil blive husket.

Samme teknik gør sig gældende, når man vil opbygge vaner. Vanen øves - gentages - i 1-3 ugers tid og når først den er tillært, behøver man ikke at spekulere mere over den.

8.11 Sæt grænser for opgaverne, ikke for tiden

Få hellere børnene til at tage ansvar for at løse en opgave, end for at sidde stille i 3 kvarter. Når de først finder ud af, at det kan betale sig at arbejde hurtigt, vil tempoet ryge i vejret og det hele bliver meget mere spændende. Så kan man løbende begynde at kalibrere opgaverne, så de ca. tager 20-40 minutter.

8.12 Giv valgmuligheder

Som regel bryder hverken børn eller voksne sig om at få fortalt hvad de skal gøre. Giv derfor som regel barnet flere muligheder, f.eks. i valget af opgaver. Undgå til gengæld den helt frie "hvad skal vi lave i dag" - den kan sjældent reelt honoreres.

8.13 Ret fejl så hurtigt som muligt - giv feedback

Lad ikke børnene affotografere fejl alt for længe. Undgå at afbryde et godt flow, men ret fejlene ved først givne lejlighed.

8.14 Stjæl ikke børnenes leg

I stedet for selv at lege med børnene, så prøv såvidt muligt at få dem til at lege indbyrdes. Det skaber relationer og selvstændighed i børnegruppen. Hvis det er relevant, kan gode råd til, hvordan deres leg kan blive bedre selvfølgelig være på sin plads.

8.15 Undgå "Shh!" og giv i stedet specifikke beskeder

Det at sige "Shh!" for at opnå stilhed er overraskende ineffektivt. Det bliver til en slags fælles gruppebesked til alle, som ingen i sidste ende føler, er relevant. Hvis man ønsker at dæmpe børnenes lydniveau, er det meget mere effektivt at tage fat i de mest støjende børn enkeltvis, fra en ende af, og bede dem dæmpe sig.

Et andet trick er at stille et spørgsmål til gruppen. Det fanger opmærksomheden og skaber øjeblikkeligt ro.

8.16 Kun een voksen ad gangen

Det er som regel en god idé kun at have een voksen med ansvar for gruppen ad gangen. Er der flere voksne (lærere, pædagoger, forældre m.fl.) er der tendens til, at ansvarsfordelingen bliver uklar. Det leder til uro og forvirring

9 Model for den faglige udvikling og evaluering

- dygtighed - en egenskab der ikke går af mode

Børnenes faglige udvikling udgør en vigtig del af deres generelle dannelse. Dels vil et højt fagligt/færdighedsmæssigt niveau konkret forbedre deres professionelle muligheder som voksne, dels giver det dem de fornødne værktøjer til som mennesker at udleve deres nysgerrighed og virkelyst.

Rammerne for den faglige udvikling på skolen er karakteriseret ved følgende særtræk:

- udviklingen sker primært gennem en vidensosmotisk proces i skolens børn-voksen miljø, hvori læreren indgår som katalysator og inspirator.
- læringen drives af elevernes egen lærelyst og følelse af ejerskab i forhold til stoffet.
- der lægges stor vægt på løbende evaluering og feedback til eleverne
- undervisningen foregår som regel tværfagligt, med følgende faglige opdeling som grunstruktur:
 - sprog og interaktion
 - matematik
 - etik og livsanskuelse
 - natur, teknik, miljø og IT
 - idræt og sundhed
 - kunst og kultur

Den faglige opdeling tager udgangspunkt i Børne- og Undervisningsministeriets "Fælles Mål".

Med henblik på at sikre en passende stimulering af alle eleverne, opstiller skolen ikke nogen øvre grænse for, hvor langt eleverne fagligt må nå i løbet af skoleåret. Lærer og elev arbejder dynamisk med en individuel læreplan, der opdateres dagligt.

Evalueringen af elevernes faglige kunnen er kvalitativ, på nær i matematik, hvor der også udføres frivillige tests.

9.1 Sprog og interaktion

På skolen er der i 2014-2015 blevet undervist i sprogene dansk, fransk og engelsk samt lejlighedsvis tysk. Formålet med at eksponere børnene for så mange sprog er at udnytte, at de i

denne tidlige alder er særligt modtagelige. Der lægges således et fundament, som forventeligt vil lette den egentlige tilegnelse af sprog senere.

Dansk

For faget dansk er målsætningen jf. Fælles Mål [FM2009]

Formålet med undervisningen i faget dansk er at fremme elevernes oplevelse og forståelse af sprog, litteratur og andre udtryksformer som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsessevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Stk. 2.

Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Undervisningen skal styrke elevernes beherskelse af sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Undervisningen skal udvikle elevernes udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i sprog, litteratur og andre udtryksformer.

Stk. 3.

Undervisningen skal give eleverne adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Fælles for børnehaven, 0. og 1. klasse er, at undervisningens fokus er at tilvejebringe læselyst. Som i skolens øvrige virke er metoden, at tage udgangspunkt i reelle problemstillinger, der illustrerer behovet for at kunne læse, og dernæst skabe succesoplevelser, som igen ansporer reelle problemstillinger osv.

Skolens strategi for at lære børnene at læse og skrive kan således opsummeres til:

1) at læselysten holdes høj, fremfor at gå op i at børnene lærer at læse tidligt. Det implementerer vi i praksis ved at arrangere hyggelige stunder, hvor børnene læser med hinanden eller med en voksen. Vi skaber på den måde et miljø, hvor det at læse er en helt naturlig ting og associeres med noget rart. Dette forberedes allerede i børnehaven, hvor højtlesning er en del af den daglige rutine. Ofte er det skolebørnene, der læser højt.

2) at skrivelysten holdes høj, specifikt ved skabe situationer, hvor skrivning er et nyttigt værktøj, og ikke et mål i sig selv. Derudover bruge børnestavning for de børn, som retstavning ikke appellerer til.

3) excellente retstavningsfærdigheder, i praksis implementeret ved brug af diktater og konsekvent rettelsesfeedback, når først børnene har et vist læse/skriveflow.

4) at børnene lærer at skrive hurtigt - herunder ved at lære dem 10-fingersystem.

Vi forventer med den fremgangsmåde, at børnene i løbet af deres skoletid får læst og skrevet meget og af høj kvalitet. Dette burde alt andet lige give børnene de bedst mulige læse/skrivefærdigheder i løbet af deres skoletid.

Evaluering

For de mindre børn er undervisningen meget præget af leg med bogstaver og ord. Der læses ofte højt, f.eks. ved frokostbordet, og biblioteksbesøg finder sted en gang om måneden.

Der læses lydrette bøger (f.eks. "Mi La + Ki Fu, Alkalær", "Uha, uha pas nu på, Alkalær" m.fl.), og skrives breve til venner og familie (hjulpet af en voksen). Som opgavehæfte anvendes "Ny Skriftligt" serien samt "Pirana". Der leges galgeleg, enten på tavlen eller vha. af programmet [*khangman*].

For de lidt større består en væsentlig del af læringen af frilæsning (f.eks. "Drageherren, Josefine Ottesen", "Sværdets Mester, Mette Finderup") og frie "stile" (ca. 50 ord). Galgeleg er stadig populært, SMS'er, breve, mails og chat ligeså. Som opgavehæfte anvendes "Ny Skriftligt for anden", Gyldendal". Derudover giver lejlighedsvis højtlesning for de mindre børn en del læsetræning.

For de største har hovedtemaet været at arbejde med genrer. Det har i sig selv været et emne og en række genrer er blevet gennemgået – men det har også motiveret en række værktøjsfærdigheder, som f.eks. retstavning og tekstforståelse.

Fransk

Fransk spiller en vigtig rolle på skolen. Visse af børnene har fransk som andet modersmål. For disse elever er målsætningen, at de færdighedsmæssigt mindst skal ligge på niveau med det, der forventes af en fransk folkeskole.

For de elever, som ikke har fransk som modersmål, er målsætningen, at de ligesom for de andre sprog der undervises i, skal få tændt interessen for sproget ved at indse dets relevans og lære sprogene på konversationsniveau. Se afsnittet Engelsk og tysk for yderligere detaljer.

Evaluering

De franske krav til undervisningen formuleres i såkaldte *Cycles*. Den relevante cycle er i denne sammenhæng Cycle 2, som omfatter sidste børnhaveår, børnehaveklasse og 1. klasse (Maternelle

3, CP og CE1).

Mundtligt behersker eleverne sproget på modersmålsniveau.

Skriftligt ligger de indenfor normen.

Hvor det i danskundervisningen er lykket at få et forholdsvis intenst flow i undervisningen vha. især frilæsning, er dette ikke sket i fransk. Dette skyldes primært det lovmæssige krav om, at undervisningssproget på skolen skal være dansk [Friskoleloven] . Det indebærer, at børnene samlet set eksponeres mindre for fransk og lejlighederne til "lige at læse en bog på fransk" er derfor færre. I et miljø hvor læringen drives af børnenes interesse, er dette i sagens natur en direkte bremse for den faglige udvikling.

Engelsk og tysk

Undervisningen i disse sprog bærer for de mindre børn i særlig grad præg af leg. Der er for børnehavebørnene og indskolingsbørnene ikke defineret andre målsætninger, end at børnene skal eksponeres for sprogene og opleve deres relevans.

Denne målsætning er nået.

For de større børn sker det meste af læringen som følge af, at sprogene bruges som værktøj, f.eks. ifm. søgninger på nettet eller ved løsning af Khan Academy opgaver

9.2 Matematik

Skolens undervisning i matematik tager udgangspunkt i Fælles Mål:

Formålet med undervisningen er, at eleverne udvikler matematiske kompetencer og opnår viden og kunnen således, at de bliver i stand til at begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer vedrørende dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Stk. 2. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne selvstændigt og gennem dialog og samarbejde med andre kan erfare, at arbejdet med matematik fordrer og fremmer kreativ virksomhed, og at matematik rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation.

Stk. 3. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng, og at eleverne kan forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse med henblik på at tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab.

Evaluering

I matematikundervisningen indgår en række forskellige metoder:

- Lærebogsserien [Sigma] anvendes som udgangspunkt for den grundlæggende færdighedstræning.
- I forbindelse med opfølgningen på elevernes initiativer udarbejdes der derudover arbejdsark på individuel basis.
- Terning-, bræt- og computerspil spiller en vigtig rolle, når det drejer sig om at give eleverne praktisk forståelse for matematiske begreber.
- Tværfagligt relateres matematik til situationer i dagliglivet, samfundet og naturen.
- I løbet af året er vi begyndt at arbejde en del med Khan Academy (KA). KA er et meget gennemarbejdet og modent on-line undervisningssystem

Matematikundervisningen har fungeret rigtig godt i løbet af det forgangne år. Det meste af undervisningen foregår i træningstimerne om morgenen, men en ikke uvæsentlig del er udsprunget af aktuelle problemstillinger, f.eks. "Kan det bedst betale sig at angribe eller forsvare i Risk?" eller "Hvor mange billeder skal jeg tage til min film, hvis den skal vare 10 sekunder?", "Hvor hurtigt kan jeg løbe 100m?" osv.

Alle børnene har vist interesse for faget. Børnehavebørnene ville også være med i matematikaktiviteterne og er derfor gået igang med Sigma for 0., de opfinder egne terningspil mm.

Ved hjælp af KA bruges matematikken tværfagligt, og navnlig engelsk indgår som et understøttende værktøjsfag.

9.3 Etik og livsanskuelse

Fagene samfundskundskab og kristendomskundskab indgår på skolen under betegnelsen "Etik og livsanskuelse".

Faget introduceres allerede i børnehaven, i den forstand at alle børnene aktivt deltager i den demokratiske proces, det er at løbende definere og redefinere skolens daglige spilleregler.

Målsætningen for børnehaven/indskolingen er dels rent praktisk at få dagligdagen til at fungere, dels på at gøre børnene i stand til at færdes i og støtte op omkring en demokratisk styreform.

Evaluering

Reglerne på skolen og accepten af dem i børnegruppen har vist sig at være afgørende for, at læringen i den noget aldersspredte gruppe kan fungere uden væsentlige gnidninger. De aktuelt gældende regler er beskrevet i Appendix A.3

I praksis giver reglerne børnene mulighed for at foregribe og håndtere konflikter selv, og i de situationer, hvor de ikke selv kan håndtere dem, gør de det lettere for de voksne at finde en løsning. For eksempel er det meget praktisk som voksen at kunne spørge "Hvad var aftalen?" og derefter tage stilling til situationen ud fra svaret på det spørgsmål.

Miljøet på skolen er således et miniature-retssamfund, hvor alle kender og mestendels respekterer reglerne. Blandt andet derfor har mobning indtil videre været ikke-eksisterende.

I kraft af, at der har været en markant tilstrømning af nye børn - hvoraf visse med særlige behov - har der således også været brug for at investere massivt med ressourcer i at få børnegruppen til at fungere selvstændigt.

9.4 Natur, teknik, miljø og IT

Formålet for faget Natur, teknik, miljø og IT er inspireret af Fælles Mål-faget *Natur/Teknik*:

Formålet med undervisningen i natur/teknik er, at eleverne opnår indsigt i vigtige fænomener og sammenhænge samt udvikler tanker, sprog og begreber om natur og teknik, som har værdi i det daglige liv.

Stk. 2. Undervisningen skal i vidt omfang bygge på elevernes egne oplevelser, erfaringer, iagttagelser, undersøgelser og eksperimenter og medvirke til, at de udvikler praktiske færdigheder, kreativitet og evne til samarbejde. Undervisningen skal vedligeholde og fremme elevernes glæde ved at beskæftige sig med natur, teknik, livsbetingelser og levevilkår samt deres lyst til at stille spørgsmål og lave undersøgelser både inde og ude.

Stk. 3. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler forståelse for samspillet mellem menneske og natur i deres eget og fremmede samfund samt ansvarlighed over for miljøet som baggrund for engagement og handling. Undervisningen skal skabe grundlag og interesse hos eleverne for det videre arbejde med fagene biologi, fysik/kemi og geografi.

Derudover har skolen en målsætning om at give børnene et kendskab til IT, der gør dem i stand til at

- søge i og forholde sig kritisk til on-line information
- forholde sig kritisk til åbne vs. lukkede teknologier
- på sigt bidrage til det IT-baserede samfund

Evaluerings

Året har givet rig lejlighed til at opleve natur og teknik. Her følger nogle eksempler:

Der er blevet arbejdet med fluid mekanik i forbindelse med spørgsmålet om hvorfor, en

flyvemaskine flyver. Ved at simulere luftstrømmen omkring en flyvinge i en computer fik børnene vist, hvordan der skabes undertryk over vingen. Ved at folde to stykke papir sammen til en tragt og puste i denne fik de illustreret Bernoullis princip.

Et besøg på verdens største containerskib gav anledning til en masse spørgsmål, svar og tanker omkring søfart, global godstransport og handel, hvad man bruger maskiner til og meget mere.

Københavns Bymuseum har kørt en spændende udstilling om affald. Da museet ligger mellem skolen og legepladsen blev den besøgt en del gange. Børnene lærte, at affald er noget der skal håndteres og på hvilke måder det kan være en ressource for samfundet.

IT indgår generelt som en vigtig komponent i mange, hvis ikke de fleste af skolens aktiviteter:

- Blandt andet i forbindelse med at lære at læse/skrive eksponeres børnene på en naturlig og legende måde for bogstaver og tal, når der interageres med computeren via et tastatur.
- Internettet bruges i vid udstrækning til forskellige søgninger, en aktivitet der motiverer og styrker læse/skrivefærdigheder.
- Forskellige tegneprogrammer blev introduceret ifm. et ønske børnene havde om at lave computeranimationer.
- Børnene har været med til at bygge en 3D-printer.

IT og navnlig programmering er således en meget tværfaglig disciplin, og navnlig i matematik giver det muligheder for at gøre faget mere levende.

Det har fra starten været en af tankerne at anvende skolens blog som et centralt værktøj i skolens kommunikation. Idéen var, at skolens børn og voksne ville skrive indlæg på blog'en, modtage kommentarer, svare osv. På den måde skulle man få skabt en blog-kultur, til stor gavn dels for læringen og dels for indlejringen af skolen i det øvrige samfund generelt. Det er endnu ikke lykkedes at få skabt den tilsigtede dynamik. Der skal skabes nogle vaner blandt blog'ens brugere, det tager tid og kræver noget kritisk masse. Ved at eksponere blog'en via Facebook og mere direkte opfordre især forældre til at bruge den, håber vi at komme tættere på mål.

Der har i medierne været en del opmærksomhed omkring brugen af tablet-PC'er i undervisningen. Vi har på skolen sat et evalueringsforløb igang mhp. at afdække nytteværdien af den type teknologi i læringssammenhænge.

Nogle af børnene er begyndt at give udtryk for at de godt kunne tænke sig at lave deres egne computerprogrammer, navnlig spil. Vi overvejer derfor at påbegynde et undervisningsforløb i programmering.

9.5 Idræt og sundhed

Skolens målsætning for faget Idræt og Sundhed modsvarer Fælles Måls målsætning for faget Idræt:

Formålet med undervisningen i idræt er, at eleverne gennem alsidige idrætslige læringsforløb, oplevelser, erfaringer og refleksioner opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der medfører kropslig og almen udvikling.

Stk. 2. Eleverne skal have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund og den verden, de er en del af. Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaringer med vilkår for sundhed og kropskultur.

Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Idræt og fysisk udfoldelse sker primært på legepladsen i Skyttebanegade hver eftermiddag. Aktiviteterne er som regel en form for leg, som læreren lejlighedsvis kan vælge at bistå og/eller strukturere på forskellige måder.

Eksempelvis kan det at introducere et stopur i forskellige lege bibringe en del ny intensitet, og kan også tværfagligt bruges til at gøre børnene fortrolige med tal i en konkret situation.

Også indendørs aktiviteter forekommer, f.eks. i form af dans eller gymnastik.

Der undervises i praktisk sundhed og ernæring. Skolen fører en lavsukker politik og alle måltider består af varieret kost. Børnene introduceres for madpyramiden. Ved måltiderne er der krav til, at man som minimum smager på maden. Rationalet bag denne foranstaltning er, at det er vigtigt at børnene bliver vænnet til en alsidig smagspalette, således at de også på sigt vil finde det naturligt at ernære sig varieret.

Skolen har indledt et samarbejde med en fægteklub, således at børnene undervises i fægtning to gange om ugen.

9.6 Kunst og kultur

Målt i tid, er kunst og kultur det fag, der fylder mest i løbet af en dag på skolen.

Børnene er begejstrede for at udtrykke sig gennem tegning, maling, farvelægning og klippe-klistre og sang. Det leder til mange fortællinger, som dels har en egen værdi, dels kan nære andre fag såsom f.eks. dansk.

I billedkunst understøttes læringen af at der undervises i konkrete teknikker, såsom proportions- og lysforståelse, på museumsbesøg forklares det, hvad og hvordan kunstnerne har skabt deres værker mm.

Musikundervisningen består af fælles sang, klappe-rytmelege, dans (break dance og ballet).

Derudover lyttes der i løbet af dagen til forskellige genrer af musik

Opfølgning

Hvad angår sang- og musikundervisningen overvejer vi at introducere fast morgensang.

10 Læreplaner og Arbejdspakker

Et vigtigt element i skolens dynamiske læreplaner er såkaldte *arbejdspakker*. En arbejdsmappe svarer til en opgave, som eleven kan løse på ca. 1 time. En naturlig rytme for skolens 1. klasse er således at løse 1-2 om dagen og for 0. klasse at løse ca. 1 om dagen. Denne type obligatorisk arbejde finder som regel sted om morgenen.

Fordelene ved denne struktur er at:

- forventningerne til elevens læring bliver udtrykt eksplicit
- eleven kan skabe sig overblik over læringsplanen
- der skabes valgfrihed og dermed ejerskabsfølelse ift. opgaverne
- lærerteamet har let ved at koordinere indsatsen. Det skaber en mere klar og sammenhængende undervisning, faciliterer tværfagligheden og forstærker feedback'en lærere imellem

Workflowet omkring arbejdsmapperne administreres i et IT-system [Trac].

Nogle eksempler på aktive og afsluttede arbejdsmapper findes i Appendix A.2.

Af forskellige årsager – primært tekniske - har arbejdsmappesystemet ikke været brugt systematisk siden oktober 2014, og det vil være en prioritet at få det genetableret inden skolestart 2015.

11 Lærers rolle i den videnskabsmæssige proces

- i teorien er det nogle ret enkle og selvfølgelige kvaliteter

i undervisningen, der får eleverne til at lære noget

-Per Fibæk Laursen

(Danskernes Akademi, 2012)

Lærerne spiller en særlig rolle i den sociale gruppe af børn, lærere, forældre og andre tilknyttede personer, der udgør skolens levende kerne. Det er lærerne, der sikrer kontinuiteten i selve læringen, er ansvarlige for formuleringen af og opfølgning på lærerplaner og generelt koordinerer de mange forskellige tiltag der løbende opstår i miljøet.

Derudover fungerer de som rollemodeller i gruppen, og som både personlige og faglige inspiratorer.

Skolens opfattelse af lærervirket er, at det er et af samfundets vigtigste funktioner - et kæmpe

ansvar, fordrende en tilsvarende anerkendelse.

Med udgangspunkt i [Hattie12] og [Meyer05] samt [Fibæk12] arbejder skolen med følgende træk ved undervisningen med henblik på en form for kvalitetsstyringen af denne:

- Høje forventninger
- God stemning
- Struktureret undervisning
- Fokus på forståelse
- Klasseledelse
- Feedback:

11.1 Høje Forventninger

Mennesker har det generelt med at realisere de forventninger, der stilles op for dem, det være sig positive såvel som negative. Det er derfor afgørende, at læreren eksplicit opstiller optimistiske men også realistiske forventninger.

11.2 God Stemning

Undervisning handler om relationer mellem levende mennesker. Derfor er det vigtigt, at der hersker en positiv, harmonisk og respektfuld atmosfære i gruppen, og ikke f.eks. en frygt for læreren.

11.3 Struktureret undervisning

Når undervisningen er målrettet, velstruktureret og klar lærer eleverne mere. Det er motiverende, at forstå hvorfor man skal lære noget.

11.4 Fokus på forståelse

Der skal være logisk sammenhæng i undervisningen, således at eleverne får en forståelse for sammenhænge og overordnede principper.

11.5 Klasseledelse

Lærerne skal være dygtige klasseledere, dvs. formå at skabe et miljø af respekt, tryghed og tillid, og formå at motivere eleverne og katalysere samarbejde mellem dem.

11.6 Feedback

Læreren skal dels være i stand til at give eleverne kvalificeret feedback, men også den anden vej være i stand til at lytte til elevernes feedback. Der praktiseres således på skolen en jævnbyrdig dialog mellem lærere og elever. Derudover har eleverne mulighed for løbende at teste deres viden. En sådan test foregår typisk, når de har afsluttet et fagligt "årsværk". Et eksempel på en sådan frivillig test er givet i appendix A.1. Formålet med testen er ikke, at lave en samlet evaluering af elevens kunnen indenfor faget, men derimod:

- at sikre, at tidligere kendte svage punkter i elevens kunnen er blevet styrket.
- at markere afslutningen af et forløb, og starten på et nyt.

12 Evaluering af lærernes funktioner

Evaluering af lærernes virke sker kvalitativt. Til det formål har vi udarbejdet en række spørgsmål som relaterer sig til hver af de parametre, som vi vægter højt ifm. kvalitetsvurderingen af undervisningen.

12.1 Høje forventninger

- i hvilken udstrækning tager du som lærer individuelt stilling til, hvor barnet er læringsmæssigt?
- i hvilken grad formår du at sætte realistiske målsætninger for undervisningen? har du tendens til at skyde over eller under mål?
- hvad kan du/vi gøre bedre?

12.2 God stemning

- hvordan vil du karakterisere stemningen på skolen?
- på hvilke måder bidrager du til, at skolen bliver til et inspirerende miljø - det bedst tænkelige for den enkeltes (både børns og voksnes) personlige og faglige udvikling?
- i hvilken udstrækning delagtiggør du børnene i det at skabe den gode stemning?
- nævn nogle succes-oplevelser du har oplevet ifm. skolen.
- hvad kan du/vi gøre bedre?

12.3 Struktureret undervisning

- har du mentalt en daglig og/eller ugentlig plan for, hvad hvert af børnene kan/bør nå rent fagligt?
- hvordan er fordelingen mellem improviseret og planlagt undervisning?
- i hvilken udstrækning bruger du eksisterende undervisningsmateriale resp. egenforfattet materiale?
- hvordan fungerer arbejdspakkesystemet for dig?
- hvad kan du/vi gøre bedre?

12.4 Fokus på forståelse og sammenhænge

- hvordan er forholdet mellem udenadslære og forståelse i din undervisning?
- på hvilke måder inddrager du relaterede emner fra nærliggende fag?
- giv om muligt nogle eksempler på nogle Aha-oplevelser i skolen.

- hvorfor er din undervisning relevant?
- hvad kan du/vi gøre bedre?

12.5 Klasseledelse

- på hvilke måder opbygger du personlige relationer til børnene (social kapital)?
- hvordan fremmer du børnenes formåen til at arbejde selvstændigt?
- i hvilken udstrækning bruger du børnene som lærere for andre børn?
- på hvilke måder fungerer du som rollemodel?
- hvordan hjælper du børnene med at mobilisere deres egenmotivation?
- hvad kan du/vi gøre bedre?

12.6 Feedback

- giv nogle eksempler på feedback du har givet til eleverne.
- hvor ofte giver du eleverne feedback?
- hvordan fungerer feedback'en til/fra dine kolleger?
- på hvilke måder hjælper du børnene med at formulere feedback? og formulere behov generelt?
- hvad kan du/vi gøre bedre?

13 Punktevalueringer

Punktevalueringerne af skolens aktivitet er en vigtig løbende kvalitativ evaluering. Ved hjælp af disse korte narrativer beskrives udvalgte forløb i skolens daglige virke. De er struktureret således at de introduceres med en af formålsbeskrivelse. Derefter følger en beskrivelse af selve forløbet, med vægt på de afgørende detaljer og endelig afsluttes med en vurdering af, hvad der er blevet opnået og om aktiviteten kan føres videre.

Formålet med fortællingerne er at

- forklare og formidle skolens pædagogik vha. konkrete eksempler
- inspirere lærere og børn til reflektere over og diskutere skolens aktiviteter
- synliggøre og løbende definere skolens historie, identitet og kultur

Nedenstående er et eksempel på sådan en evaluering, og flere kan findes på bloggen.

Systemtest

I december '13 overtog vi vores nuværende lokaler på Tagensvej 188 i Nordvest og med dem fulgte 8 børnehavebørn. Det indebar blandt andet, at vores børnegruppe næsten fordobledes, og det med børn i den lave ende af aldersspektret.

Følgelig har vi som fokuspunkter haft dels at integrere de nye børn, dels at nå tilbage til den grad af selvstændighed, som gruppen besad inden fusionen.

Vi vil her beskrive en måde at evaluere det sidstnævnte fokuspunkt på – opbygning af gruppens selvstændighed.

En selvstændigt fungerende børnegruppe ville per definition i ekstremerne ikke have behov for indblanding/regulering fra en voksen. Børnene ville f.eks. være i stand til selv at

- * indgå aftaler inden de gik i gang med en leg eller anden aktivitet

- * foregribe og løse konflikter

- * finde på og organisere udviklende aktiviteter

- * formulere egne behov og kunne bede om hjælp

* opfatte andres behov og hjælpe andre proaktivt

Evalueringsmetoden går ud på at lade gruppen fungere i et fastsat tidsrum, f.eks. en dag, med minimal voksendeltagelse. På den måde forventes det, at svagheder i børnegruppens kultur og selvorganiseringsformåen vil blive eksponeret, eller at man med andre ord vil kunne stille det specifikke spørgsmål

« Hvad skal gruppen kunne, for at løse [indsæt konkret problem/udfordring] en anden gang? »

Graden af voksendeltagelse og regulering afhænger af, hvor selvstændigt børnegruppen forventes at kunne fungere og af de relationer, den/de voksne har til børnene.

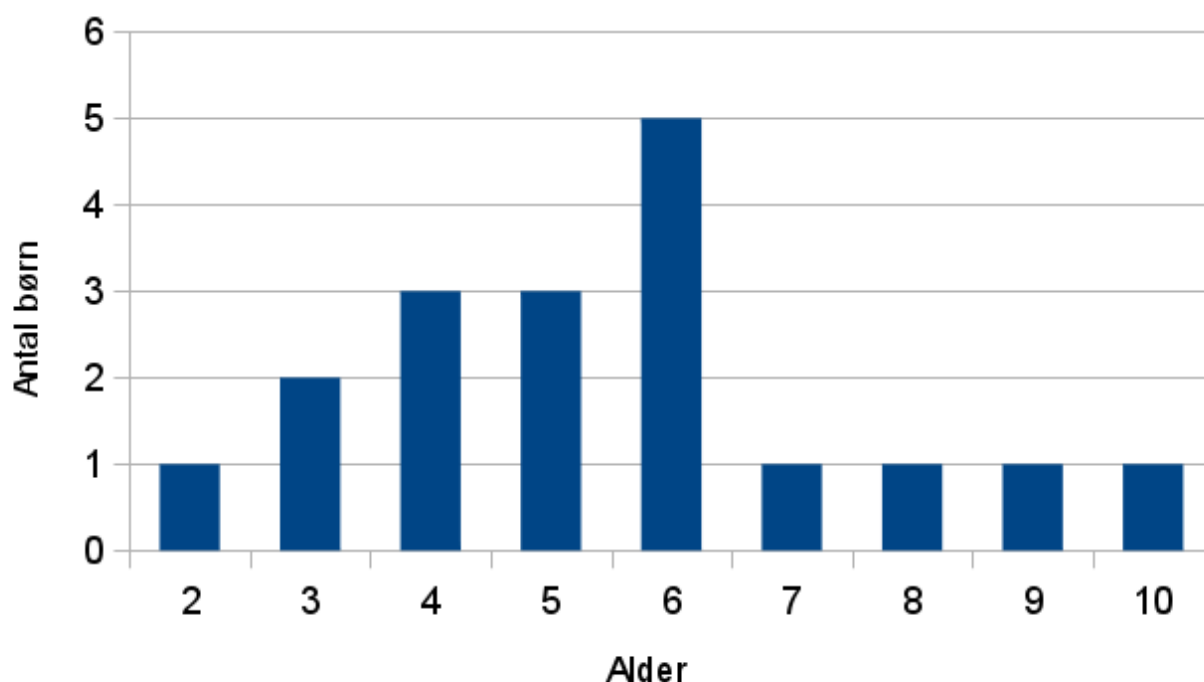
Konkret gennemførte vi således d. 5. og d. 7. februar '14 to evalueringer eller « systemtests ». Systemtestene gik her ud på, at en enkelt voksen, testeren, tog sig af den samlede børnegruppe gennem en hel dag. Det øvrige personale fulgte med på sidelinjen og var klar til at træde til, i fald testeren på et tidspunkt måtte føle, at han/hun ikke kunne håndtere en given situation.

Om børnegruppen

Børnegruppen bestod af 18 børn i alderen 2-10, aldersmæssigt spredt jf. nedenstående histogram:

Aldersfordeling, Den dansk-franske Skole og Børnehave

histogram-aldersfordeling-systemtest-2014-Q1

Den sociale sammensætning af gruppen er præget af, at børnehaven ligger i København NV, dvs. med stor social spredning og 2/3 tosprogede.

Krav til undervisningen

Pasnings-/undervisningstilbuddet skal under testen stå mål med det, der sædvanligvis praktiseres i skolen/børnehaven. I praksis betyder det, at der organiseres varierede og individuelt målrettede aktiviteter for alle børnene.

For skolebørnene færdighedsmæssige udvikling udmønter dette sig i såkaldte tickets, dvs. øvelser af 20-45 minutters varighed. Disse registreres i skolens elektroniske ticketstyringssystem og danner således basis for en løbende og detaljeret kvantitativ evaluering af undervisningstilbuddet.

Den sociale og personlige udvikling vurderer vi primært kvalitativt i forhold til vores referencemodeller. I den daglige praksis forholder vi os desuden til kvantitative indikatorer for gruppens indre harmoni såsom antallet af konflikter, antallet af tilfælde af gråd, irettesættelser,

støjniveau o.l. . En praktisk standard for, hvor interessant børnene opfatter tilbuddet, er den mængde tid, som børnene opholder sig i puderummet. Hvis børnene keder sig, vil de som regel diffundere over i puderummet og lege der. Hvis et barn således bruger en væsentlig del af sin tid i puderummet, opfatter vi det som et signal om, at pågældende muligvis ikke trives.

Forberedelse

Mhp. på at forberede dagen formulerede vi en dagsplan. Meningen med planen er, at testeren ikke kommer til at glemme vigtige detaljer: glemmer man f.eks. at sætte vandet over til kogning i tide, kan man let komme til at rykke frokosten med en halv time, hvilket igen betyder at børnene bliver sultne, og dermed pirrelige, hvilket igen danner en unødigt grobund for konflikter, osv.

Påklædningen før eftermiddagsturen til legepladsen har tidligere krævet, at flere voksne var involveret, fordi børnene tager overtøjet på i forskellige tempi. I og med at vi på testdagen kun havde een voksen til rådighed, var vi nødt til at tænke i nye baner – og fandt på at de børn, der blev først færdige, kunne hjælpe de langsommere i tøjet.

Frokosten blev mestendels forberedt dagen før, således at der kun skulle skæres grøntsager til forretten og hovedretten kun skulle varmes.

Undtagelsesvis opholdt alle børnene sig i samme lokale – igen mhp. at den voksne skulle kunne holde fingeren på pulsen med alle børnene samtidigt.

Forløb

Testdagene forløb planmæssigt. Som forventet var tidsrummet omkring madlavning og servering det mest pressede.

Den nye fremgangsmåde ifm. påklædningen inden turen på legepladsen levede op til forventningerne: de 6-årige, der var blevet bedt om at hjælpe de små i tøjet, tog opgaven alvorligt. Det gav ro, og alle børnene blev færdige omtrent samtidigt.

Der opstod kun een episode, hvor testeren var nødt til at bede om assistance: I børnegruppen fandtes en lille pige på 2½, som kun havde været i børnehaven en lille uge. Hun krævede den ene af dagene, at en af de ikke-deltagende pædagoger trådte til. Det skyldtes primært, at pigen ikke kan dansk og at testeren derfor ikke kunne kommunikere med hende på hendes modersmål.

Den anden af dagene viste børnegruppen sig at være særdeles god til at tage sig af hende. To af de store på resp. 6 og 8 tog sig skiftevis af hende. Hun endte således med at få en stort set grådfri dag og det takket være de relationer, hun fik etableret i børnegruppen – en styrkelse af gruppens

sociale kapital.

Skolebørnene nåede deres planlagte øvelser og generelt fandt alle børnene dagene interessante – puderummet anvendtes kun ganske lidt.

Konklusion

Til næste systemtest overvejer vi at overlade madlavningen til en anden deltager i testen, da det ville afstedkomme en decideret afslappet dag. På den anden side får man også, ved at tage udfordringen op, mulighed for at forbedre den rutine.

Systemtesten tjente sit formål: at få dokumenteret gruppens grad af selvstændighed.

Dertil kommer en del andre bidrag:

- * vi fik forbedret påklædningsrutinen
- * vi fik styrket relationerne i gruppen
- * testerne fik styrket deres selvopfattelse af, hvad de kan.

vi fik muliggjort, at vi kan begynde at arbejde på en systemtest helt uden voksendeltagelse.

A Appendix

A.1 Eksempel på test (Matematik, 3. klasse)

MATEMATIKTEST 2012-03-16

1) Hovedregning: udregn uden brug af kladde følgende gangestykker:

$12 \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$26 \cdot 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$14 \cdot 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$29 \cdot 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$17 \cdot 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$13 \cdot 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

2) Udregn

$53,6 - 21,9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$41,6 - 37,6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$21,6 - 1,9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$50,5 - 19,9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$17,6 - 9,3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$79,6 - 58,8 = \underline{\hspace{2cm}}$

3) Udregn

$5 \cdot 60 - 41 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$68 \cdot 6 - 6 \cdot 5 + 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

$16 \cdot 8 - 6 \cdot 14 = \underline{\hspace{2cm}}$

4) Find x

$$4 \cdot x + 10 = 18$$

$$x = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3 \cdot x + 54 = 69$$

$$x = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3 \cdot x + 17 = 44$$

$$x = \underline{\hspace{2cm}}$$

5) Omregn til passende enheder:

$$3,4 \text{ km} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m,}$$

$$123 \text{ cm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m,}$$

$$1,8 \text{ m} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ cm}$$

6) Problemløsning 1

En bus må i alt tage 97 passagerer med. Der er 68 siddepladser. Hvor mange må stå op, når bussen er fyldt?

Regnestykke: $\underline{\hspace{2cm}}$

Antal passagerer: $\underline{\hspace{2cm}}$

7) Problemløsning 2

Ediths storesøster kørte 90 km på 2 timer. Hvor hurtigt kørte hun?

$\underline{\hspace{2cm}}$ km i timen

Regnestykke: $\underline{\hspace{2cm}}$

Slut

A.2 Eksempel på arbejdsplaner

Nedenfor er vist en typisk liste af mulige arbejdsplaner for en 1. klasses elev

Arbejdsplan	Fag
Træning: øve 6- og 8-tabellen	matematik
Lektion "På jagt i ord-listen" skriftlig for 2. A side 26+27	dansk
Lektion "Del ord" og "Dan ord" skriftlig for 2. A. Side 28+29	dansk
frilæsning: Drageherren bind 10, Nagirs Magt	dansk
Lektion "Rim-ord" & "Rim Videre" skriftlig for 2.A side 30 + 31	dansk
Lektion "Bøj navne-ord t-ord" skriftlig for 2.A side 32+33	dansk
Lektion "Flertal" skriftlig for 2.A side 34+35	dansk
Frilæsning, "Sværdets Mester "	dansk
Frilæsning/højtlesning, "Beowulf"	dansk
Nye tegn: (大小)儿子女 nye ord: (undskyld, det gør ikke noget) +3 ord som bestemmes på dagen	kinesisk
Træning: division med rest og division af kommatall	matematik
Øve sig på at spille Happy Birthday på klaver	musik

Derudover kan man forholdsvis let skabe sig et overblik over, hvad der f.eks. er blevet arbejdet på i f.eks. sidste måned:

Arbejdsplaner Marts 2012	Fag
skrive résumé af en Drageherren-bog, frit valg af bog, m. efterfølgende korrektur	dansk
lære 7-tabellen som remse	matematik
Lektion om Navne-ord, Skriftlig for 2. s.16+17	dansk
lektion udsagns-ord. Skriftlig for 2. side 18+19	dansk
Lektion "hvad kan du gøre?" & "at lege", skriftlig for anden A side 20+21	dansk
Lektion "hvad kan de?" og "Far, mor og barn" skriftlig for 2. A side 22+23	dansk
test 3. klasse matematik	matematik
Introduktion til filsystemet	matematik
leg med ligninger, 1. lektion	matematik
Lektion "Nutid og Datid" skriftlig for 2. A. side 24+25	dansk
frilæsning: Drageherren bind 9, Forrådt	dansk

Division og kommatal	matematik
Nye tegn: 大小中国人, Nye ord: (ven, snakke), undskyld, det gør ikke noget, sid ned =>div. sætninger	kinesisk
Træning: navigation i filsystemet	IT

A.3 Regler for skolens daglige virke

Disse regler er blevet udarbejdet sammen med børnene på skolen, og tages løbende op til revurdering.

Sikkerhed

- man leger ikke med vinduerne
- når man snitter pinde, skal snittebevægelsen foregå væk fra kroppen
- man må kun snitte, hvis der er en voksen til stede (eller man har fået lov til at snitte selv)
- man er opmærksom på, at der kan være andre til stede når man snitter
- man holder hinanden i hånden, når man forlader skolen
- man kigger til venstre og til højre, før man går over vejen, selv ved grønt lys
- når man er på tur, holder man øje med hinanden
- på tur holder man sig sammen, medmindre man har fået lov til noget andet

Regler for livet i fællesskab

- alle deltager i borddækningen
- til møder rækker man hånden op før man taler
- når nogen siger stop, skal det kun siges een gang
- man løber ikke indenfor i skolen
- man råber ikke indendørs i skolen
- man leger ikke vildt, medmindre man kan finde et rum, hvor man kan lukke døren
- i skolen er alle beslutninger så retfærdige som muligt
- man rydder det op, man har leget
- sidst på dagen skal skolen være ryddet op
- man holder aftaler

Personlig udvikling

- straf er ikke tilladt på skolen

- vi bruger heller ingen “gulerod”
- man bruger sin sunde fornuft
- om morgenen lægger man en plan for dagen
- alle gør hvad de kan for, at skolen er et stimulerende, udviklende og behageligt sted at være for alle

Ernæring

- man smager på alt, hvad der serveres
- man må spise frugter når man vil, undtaget 30 min. før og efter et måltid
- man spiser kun i spiselokalet
- man spiser den frugt færdig, man er gået igang med

Referencer

PISA: , http://en.wikipedia.org/wiki/Programme_for_International_Student_Assessment,,
PP2009: , Pædagogisk Perspektivplan, Københavns Kommune, 2009
FM2009: , Fælles Mål, Børne- og Undervisningsministeriet, 2009
khangman: , <http://edu.kde.org/khangman/>,,
Friskoleloven: , <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=139500>, Ministeriet for Børn og Undervisning,
Sigma: Ivan Christensen, Henry Schultz, Benny Syberg, Sigma for 0. - 9., Alinea,
Trac: , <http://trac.edgewall.org>,,
Hattie12: John Hattie, Visible Learning for teachers. Maximizing Impact on Learning, Routledge, 2012
Meyer05: Hilbert Meyer, Hvad er god undervisning?, Gyldendal, 2005
Fibæk12: Per Fibæk Laursen, Den gode undervisning, Danskernes Akademi, 2012